

प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण
योजनेसाठी अनुसूचित जाती
उपयोजनांतर्गत निधी वितरणाबाबत.
(सन २०२३-२४)

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शापोआ-२०२३/प्र.क्र.१८६/एस.डी.३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: ०८ जानेवारी, २०२४

वाचा:-

- १) केंद्र शासनाचे आदेश क्र.प्र.क्र.३-४/२०२२-Desk (PMP) दि.३० मार्च, २०२३.
- २) केंद्र शासनाचे आदेश क्र.प्र.क्र.३-४/२०२२-Desk (PMP) दि.३१ मार्च, २०२३.
- ३) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३.
- ४) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्र.शापोआ-२०२२/प्र.क्र.१२७/एस.डी.३, दि.०९ जून, २०२३.
- ५) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.०८ डिसेंबर, २०२३
- ६) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. प्र. क्र.३-४/२०२३-Desk (PMP) दि.१२ डिसेंबर, २०२३.
- ७) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२०२३/प्र.क्र.६१/अर्थसंकल्प(विधयो), दि.२८ डिसेंबर, २०२३.

प्रस्तावना :-

प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेंतर्गत केंद्र शासनाने सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षातील मंजूर निधीपैकी पहिल्या हप्त्याचा रु.१९०६९.३९ लक्ष इतका निधी संदर्भाधिन दि.१२ डिसेंबर, २०२३ रोजीच्या आदेशान्वये राज्य शासनास उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधीची विगतवारी सर्वसाधारण, अनुसूचित जाती व जमाती उपयोजना या घटकांतर्गत केली आहे. प्रस्तुत योजनेकरीता केंद्र व राज्य हिस्स्याचे प्रमाण ६० :: ४० असे आहे. तथापि, स्वयंपाकी तथा मतदनीस यांच्या रु.२५००/- प्रती माह मानधनामध्ये रु.६००/- केंद्र हिस्सा व रु.१९००/- राज्य हिस्सा आहे. त्यामुळे राज्य हिस्सामधून समरुप निधी पेक्षा जादा निधी वितरीत करणे आवश्यक आहे. तसेच, केंद्र शासनाने सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर केलेला निधीपैकी अनुसूचित जाती उपयोजनांतर्गत दि.३० मार्च, २०२३ व दि.३१ मार्च, २०२३ रोजीच्या आदेशान्वये उपलब्ध करून दिलेल्या केंद्र हिस्सा निधीच्या प्रमाणात राज्य हिस्स्याचा रु.४९०.४४ लक्ष इतका निधी अवितरीत होता. त्यानुषंगाने सदर निधी तसेच, केंद्र शासनाच्या दि.१२ डिसेंबर, २०२३

रोजीच्या आदेशान्वये प्राप्त निधीच्या अनुषंगाने अनुसूचित जाती उपयोजनांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा रु.२५१९.०७ लक्ष व राज्य हिस्साचा रु.२९६२.३९ लक्ष असा एकूण रु.५४८१.४६ लक्ष निधी वितरणास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागास सादर करण्यात आला होता. त्यानुसार सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भाधिन दि. २८ डिसेंबर, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून दिलेला निधी वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेसाठी सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून अनुसूचित जाती उपयोजनांतर्गत केंद्र व राज्य हिस्सा मिळून खालीलप्रमाणे लेखाशिर्षनिहाय रु.५४८१.४६ लक्ष (रुपये चौपन्न कोटी एक्क्याऐंशी लक्ष सेहेचाळीस हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	सन २०२३-२४ अर्थसंकल्पीय + पुरवणी मागणी तरतूद	वितरणास मान्यता देण्यात येत असलेला निधी
१.	एन-३, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, प्राथमिक शिक्षण ७८९, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना (०१)(०५) प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण (केंद्र हिस्सा ६०%) (२२०२। ७६४)	रु.२३५०७.९७ लक्ष	रु.२५१९.०७ लक्ष
२.	एन-३, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, प्राथमिक शिक्षण ७८९, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना (०१)(०६) प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण (राज्य हिस्सा ४०%) (२२०२। ७७३)	रु.१५६७१.३२ लक्ष	रु.२९६२.३९ लक्ष
एकूण		रु.३९१७९.२९ लक्ष	रु.५४८१.४६ लक्ष

२. सदरचा शासन निर्णय सामाजिक न्याय विभागाच्या शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२०२३/प्र.क्र.६१/अर्थसंकल्प(विधयो), दि.२८ डिसेंबर, २०२३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे. तसेच, प्रस्तुत निधीबाबत सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने सदर शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

३. प्रस्तुत निधीच्या उपयोजनाकरीता आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी तसेच, राज्य समन्वय अधिकारी, प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजना, स्वतंत्र कक्ष, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. सदरचा निधी ज्या प्रयोजनासाठी उपलब्ध करून दिला आहे त्याच प्रयोजनाकरीता वापरण्यात यावा.
५. सदर निधी केंद्र व राज्य शासनाने वेळोवेळी दिलेले निर्देश/आदेश/शासन निर्णय/परिपत्रक/सूचना यांना अनुसरून खर्च करण्यात यावा.
६. सदर निधी शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार विहित कालावधीत खर्च करण्याची दक्षता शिक्षण संचालक (प्राथ.) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी घेण्यात यावी. तसेच, सदर निधी खर्च केल्यानंतर याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०१०८१६३६३१६७२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रमोद पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री, शालेय शिक्षण, यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- ४) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ६) सर्व मा. संसद सदस्य/ विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य
- ७) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

- ११) शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) शिक्षणाधिकारी (प्राथ.), जिल्हा परिषद (सर्व)
- १५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
- १६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- १७) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
- १८) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, अर्थसंकल्प (विधयो), मंत्रालय, मुंबई
- १९) वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई
- २०) निवड नस्ती - एस.डी. ३